

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 75.691 van 8 september 1998
in de zaak A. 43.346/XII-418.**

In zake : Stefaan DEBERDT,
wonende te ANTWERPEN,
De Bosschaertstraat 31

tegen :

het Hoger Rijksinstituut voor Land- en Tuin-
bouw te Melle, thans de Hogeschool Gent,
die woonplaats kiest bij
advocaat bij het Hof van Cassatie
A. HOUTEKIER,
kantoor houdende te MECHELEN,
Battelsesteenweg 95.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Stefaan DEBERDT op 9 november 1990 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 11 september 1990 van de examencommissie van het derde jaar landschaps- en tuinarchitectuur van het Hoger Rijksinstituut voor Land- en Tuinbouw te Melle, waarbij hij in de tweede examenperiode niet geslaagd wordt verklaard;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur R. VAN DER GUCHT;

Gelet op de beschikking van 12 oktober 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 19 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 juni 1998;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat I. DESCHOUWER, die loco Advocaat M. BOTTELIER verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat A. HOUTEKIER, die loco Advocaat bij het Hof van Cassatie A. HOUTEKIER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd R. VAN DER GUCHT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Tijdens het schooljaar 1989-1990 volgt verzoeker het derde en laatste jaar van de opleiding graduaat in de landschaps- en tuinarchitectuur aan het Hoger Rijksinstituut voor Land- en Tuinbouw te Melle. Het gaat om een opleiding agrarisch hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan.

1.2. Op 28 juni 1990 beslist de examencommissie verzoeker met 48,4% van de punten voor de eerste examenperiode niet geslaagd te verklaren.

1.3. Op 11 september 1990 beslist de examencommissie verzoeker met 55,2% van de punten ook voor de tweede examenperiode niet geslaagd te verklaren. Verzoeker heeft, per onderdeel, volgende resultaten behaald :

- stagerapporten (60 op 100) :
 - eerste : 30 op 50;
 - tweede : 30 op 50;
- grafisch stagewerk (190 op 300) :
 - evaluatie bestaande toestand : 14 op 20;
 - prioriteitslijst van inrichtingselementen : 4 op 10;
 - structuurplan : 6 op 10;
 - presentatieplan : 24 op 40;
 - schriftelijke motivatie : 10 op 20;
 - detailontwerp : 25 op 50;
 - beplantingsplan : 35 op 50;
 - voorstellingsprofielen : 15 op 20;
 - technisch detail : 17 op 30;
 - maquette : 40 op 50;
- proefschrift (150 op 300) :
 - taal : 35 op 50;
 - inhoud : 75 op 150;
 - ontwerp : 5 op 50;
 - verdediging : 35 op 50;
- logewerk (152 op 300) :
 - structuurplan : 12 op 30;
 - prioriteitslijst van inrichtingselementen : 40 op 100;
 - beplantingsplan : 48 op 80;
 - technisch detail : 18 op 30;
 - voorstellingsprofielen : 18 op 30;
 - "sf" : 16 op 30.

Het is deze beslissing verzoeker niet geslaagd te verklaren voor de tweede examenperiode waarvan de vernietiging wordt gevorderd.

2. Over de gegrondheid van het beroep.

Overwegende dat verzoeker in het verzoekschrift eerst zes vaststellingen uitwerkt en dan het volgende opmerkt :

"Dat na onderzoek van de bovenstaande gegevens duidelijk is dat de aangevochten beslissing in strijd is met het algemene rechtsbeginsel dat elke bestuurlijke handeling gedragen moet worden door in feite en in rechte deugdelijke motieven.

Dat dit beginsel geschonden is omdat niet met zekerheid kan worden uitgemaakt op grond van welke concrete overwegingen de examencommissie tot de bestreden beslissing is gekomen en omdat hoe dan ook die beslissing indruist tegen alle relevante evaluatiegegevens;- dat de bestreden beslissing 'willekeurig' is. Dat daarenboven het gelijkheidsbeginsel geschonden is, waar de bestreden beslissing duidelijk discriminatoir is.";

2.1. Overwegende dat verzoeker in de eerste plaats de ontstentenis van motivering aanvoert;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij de zes door verzoeker gemaakte vaststellingen gedetailleerd bespreekt, waardoor volgens haar "de middelen zelf reeds weerlegd worden";

2.3. Overwegende dat de eis van materiële motivering inhoudt dat een overheidsbeslissing gesteund moet zijn op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking genomen kunnen worden; dat die motieven hetzij uit de beslissing zelf, hetzij uit het administratief dossier moeten blijken; dat om na te gaan of de verplichting is nageleefd uiteraard alleen rekening dient te worden gehouden met gegevens opgeleverd door het dossier zoals het er ten tijde van de bestreden beslissing uitzag en dus niet met verklaringen achteraf;

Overwegende dat het door verzoeker gevolgdde derde jaar graduaat landschaps- en tuinarchitectuur een stagejaar betrof dat volledig uit stageactiviteiten bestond; dat de studenten luidens punt 3.1 van het reglement van het stagejaar gedurende de stageperiode volgende werkzaamheden werden opgelegd : het opstellen van twee stagerapporten, het opmaken van een grafisch stagewerk en het afwerken van een proefschrift; dat luidens punt 3.5 van voormeld reglement de studenten zich na de stageperiode dienden aan te melden voor het eind-examen, dat volgende gedeelten omvatte : "3.5.1. Het logewerk; 3.5.2. De mondelinge verdediging van het grafisch stagewerk, van het logewerk en van het proefschrift. Voor zoveel als nodig kan de examinandus(a) door de examencommissie ook over de stagerapporten ondervraagd worden";

Overwegende dat het door de verwerende partij neergelegd administratief dossier onder meer verzoekers grafisch stagewerk van de tweede zittijd en zijn logewerk van de tweede zittijd bevat; dat deze werken bestaan uit reeksen plannen waarop slechts beknopte aantekeningen voorkomen, zoals "?", "Ø?", "mm?", "afmetingen?", "5?" en "waarmee?"; dat het dossier verder ook nog verzoekers proefschrift voor de eerste zittijd, evenals het aanvullend proefschrift voor de tweede zittijd bevat, waarop niet alleen een aantal vraagtekens voorkomen doch ook losse aantekeningen zoals "planning?", "afmetingen?", "bron?", "schaal?", "orientatie?", "wat en waar?", "waarom?", "eigen werk?", "niet conform aan onderrichtingen!", "veel te beknopt!", "planning ontbreekt!", "erbarmelijke kaart voor een L&TA", "landschapsontwikkeling?" en "1 blz!!!"; dat deze aantekeningen weliswaar wijzen op een aantal tekortkomingen van verzoekers werken maar dat er niet uit blijkt waarom deze tekortkomingen er zouden moeten toe leiden verzoeker niet geslaagd te verklaren; dat daarenboven niet duidelijk is door wie die aantekeningen zijn aange-

bracht, laat staan of ze van meer dan één persoon afkomstig zijn; dat in het dossier verder is opgenomen het proces-verbaal van 11 september 1990 van de tweede examenperiode, met daarin de vermelding van de geslaagde en de niet-geslaagde studenten alsmede van het algemeen totaal der punten dat zij behaald hebben evenals het percentage; dat in het proces-verbaal geen ander spoor te vinden is van een verantwoording voor verzoekers resultaat; dat het administratief dossier, neergelegd door de verwerende partij, wel een lijst bevat van de in de tweede periode toegekende punten;

Overwegende dat aanvaard kan worden dat de motivering van een examenuitslag in beginsel in de punten zelf gelegen is, maar dat dit slechts opgaat als het gaat om het toekennen van punten over kennisvragen voor een bepaald vak terwijl de ondervragers deskundig zijn voor dat vak, zodat het nagaan of die beoordeling op wettige motieven berust kan geschieden door de gestelde vragen naast de examenstof te leggen en de gegeven antwoorden naast de gestelde vragen; dat dit principieel uitgangspunt echter niet geldt voor examens, zoals het beoordelen van stage- en eindwerken, waarbij het niet gaat om kennisvragen; dat voor de motivering van de beslissing van de examencommissie om verzoeker niet geslaagd te verklaren, derhalve in dit geval niet kan worden volstaan met een loutere verwijzing naar de toegekende punten; dat in dit geval in het proces-verbaal van de vergadering van de examencommissie van 11 september 1990 geen nadere verantwoording te vinden is voor de aan de verzoeker toegekende punten, zodat verzoeker in zijn verzoekschrift terecht opmerkt dat "niet met zekerheid kan worden uitgemaakt op grond van welke concrete overwegingen de examencommissie tot de bestreden beslissing is gekomen"; dat, bijvoorbeeld, in het administratief dossier geen verslag te vinden is waarin ten behoeve van de examencommissie desnoods beknoot de zwakheden en verdiensten van verzoekers stage-

werken worden uiteengezet en waarin een voorstel van punten wordt gedaan, in welk geval de commissie had kunnen worden geacht de in het verslag tot uiting gebrachte elementen van beoordeling tot de hare te hebben gemaakt;

Overwegende dat in het administratief dossier wel twee brieven zijn opgenomen, een van 16 oktober 1990 gericht aan de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (hierna : "Argo") en ondertekend door de directeur en de stagebegeleider en een van 5 november 1990 gericht aan de inspectie en ondertekend door de leden van de examencommissie; dat in beide brieven in detail wordt gereageerd op een klacht die verzoeker bij de Argo tegen de bestreden beslissing heeft ingediend, maar dat zoals boven reeds is opgemerkt met verklaringen achteraf geen rekening kan worden gehouden; dat ook de analyse van de resultaten in de memorie van antwoord om dezelfde reden niet vermag de wettigheid van de bestreden beslissing aan te tonen; dat de verwerende partij in memories wel de bij het nemen van de beslissing gehanteerde motieven mag trachten te expliciteren aan de hand van de stukken en de aanwijzingen die in het administratief dossier voorhanden zijn, maar dat zij niet a posteriori verklaringen mag geven op grond van elementen waarvan niet is aangetoond dat ze bij de voorbereiding van de beslissing in aanmerking werden genomen;

Overwegende derhalve dat uit het administratief dossier niet kan worden afgeleid door welke motieven de examencommissie zich op 11 september 1990 heeft laten leiden om verzoeker niet geslaagd te verklaren, zodat het middel gegrond is;

3. Over de kosten.

Overwegende dat krachtens artikel 256 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, de Hogeschool Gent ten aanzien van het Hoger Rijksinstituut voor Land- en Tuinbouw in principe de rechtsopvolger van de Argo is, zodat zij de kosten van het geding dient te dragen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 11 september 1990 van de examencommissie van het derde jaar landschaps- en tuinarchitectuur van het Hoger Rijksinstituut voor Land- en Tuinbouw te Melle, waarbij Stefaan DEBERDT in de tweede examenperiode niet geslaagd wordt verklaard.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de Hogeschool Gent.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op acht september 1900 achtennegentig,
door de XIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

J. BORRET.